

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2022
(OR. en)

11329/22
ADD 1

ENV 745
MAR 146
RECH 441
RELEX 1010
ONU 103

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	12 Ιουλίου 2022
Αποδέκτης:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2022) 342 final - ANNEX
Θέμα:	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της σύστασης για απόφαση του Συμβουλίου με την οποία εγκρίνεται η έναρξη διαπραγματεύσεων εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διεθνή συμφωνία σχετικά με τη ρύπανση από πλαστικά

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2022) 342 final - ANNEX.

σνημμ.: COM(2022) 342 final - ANNEX

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 12.7.2022
COM(2022) 342 final

ANNEX

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της

σύστασης για απόφαση του Συμβουλίου

**με την οποία εγκρίνεται η έναρξη διαπραγματεύσεων εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής
Ένωσης για διεθνή συμφωνία σχετικά με τη ρύπανση από πλαστικά**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΡΥΠΑΝΣΗ ΑΠΟ ΠΛΑΣΤΙΚΑ

- 1) Στο πλαίσιο της διακυβερνητικής διαδικασίας που ορίζεται στο ψήφισμα 5/14 που εγκρίθηκε από την πέμπτη σύνοδο της Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEA), η οποία παρέχει ένα φόρουμ διαπραγματεύσεων χωρίς αποκλεισμούς σε παγκόσμιο επίπεδο, η Επιτροπή θα επιδιώξει τη διαπραγμάτευση διεθνούς συμφωνίας για τη ρύπανση από πλαστικά¹ (στο εξής: συμφωνία για τα πλαστικά).
- 2) Η Επιτροπή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιδιώκει την επίτευξη ολοκληρωμένου αποτελέσματος των διαπραγματεύσεων, το οποίο θα περιλαμβάνει τους στόχους και τις αρχές που περιγράφονται κατωτέρω.
- 3) Η συμφωνία για τα πλαστικά θα καθορίσει νομικά δεσμευτικές και μη δεσμευτικές προσεγγίσεις για τα μέρη της με σκοπό τη μείωση της ρύπανσης από πλαστικά και την αύξηση της συνολικής βιωσιμότητας και κυκλικότητας των πλαστικών από την άποψη του κύκλου ζωής. Το ακριβές πεδίο εφαρμογής της προβλεπόμενης διεθνούς συμφωνίας δεν είναι ακόμη γνωστό, αλλά η εντολή της Διακυβερνητικής Επιτροπής Διαπραγμάτευσης τονίζει ότι θα πρέπει να περιλαμβάνει μέτρα καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των πλαστικών, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού, της παραγωγής, της κατανάλωσης πλαστικών και της διαχείρισης των πλαστικών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής δευτερογενών πρώτων υλών.
- 4) Οι υποχρεώσεις θα πρέπει να πλαισιώνονται, μεταξύ άλλων στο προοίμιο της συμφωνίας για τα πλαστικά, από μια σειρά γενικών σκοπών, αρχών και, κατά περίπτωση, στόχων για την ενίσχυση της βιώσιμης και κυκλικής παραγωγής και κατανάλωσης, και της διαχείρισης των πλαστικών αποβλήτων, με σκοπό την προστασία, την αποκατάσταση και την προώθηση της βιώσιμης χρήσης των χερσαίων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων, τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση των ωκεανών, των θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που σχετίζονται με τα πλαστικά, καθώς και τη διασφάλιση βιώσιμων προτύπων κατανάλωσης και παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων βιώσιμων επιπέδων παραγωγής και κατανάλωσης πλαστικών και της απαγόρευσης ή της σταδιακής κατάργησης υλικών και προϊόντων, κατά περίπτωση. Οι αρχές θα πρέπει να περιλαμβάνουν:
 - την αναγνώριση του σχεδιασμού για την κυκλικότητα και τη βιωσιμότητα ως βάση για την αποφυγή αποβλήτων και τη διασφάλιση μακροχρόνιων/ανθεκτικών πλαστικών προϊόντων που είναι εύκολα επαναχρησιμοποιήσιμα και/ή ανακυκλώσιμα σε υψηλή ποιότητα (για παράδειγμα, προώθηση της συμπερίληψης ανακυκλωμένων πλαστικών σε νέα προϊόντα)·
 - την εστίαση στα πλαστικά που ευθύνονται για την πλειονότητα της παραγωγής αποβλήτων και της ρύπανσης (συμπεριλαμβανομένης της θαλάσσιας ρύπανσης) και τα οποία θα μπορούσαν ενδεχομένως να υποκατασταθούν από

¹ Ο τίτλος αυτός αναφέρεται σε συμφωνία κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) της σύμβασης της Βιέννης περί του δικαίου των Συνθηκών και παρέχεται με την επιφύλαξη της ονομασίας που θα επιλέξουν τελικά τα συμβαλλόμενα μέρη, π.χ. σύμβαση, συνθήκη ή συμφωνία.

πιο ανθεκτικά και βιώσιμα προϊόντα, προϊόντα που έχουν λιγότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον ή άλλα υλικά (όπου οι επιπτώσεις του κύκλου ζωής είναι λιγότερες).

- την εξάλειψη των ενώσεων και των πρόσθετων στα πλαστικά που θέτουν σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα και την κυκλικότητά τους, συμπεριλαμβανομένων των οξοδιασπώμενων πλαστικών και των επικίνδυνων πρόσθετων [όπως ουσίες με βάση τον μόλυβδο και το κάδμιο, φλογεπιβραδυντικά, φθαλικές ενώσεις, υπερφθοριωμένες και πολυφθοριωμένες αλκυλιωμένες ουσίες (PFAS)].
- την ιδιαίτερη προσοχή στις επιπτώσεις των μικροπλαστικών, τα οποία εκπέμπονται απευθείας σε μορφή που είναι βιοδιαθέσιμη σε οργανισμούς και δεν μπορούν να απομακρυνθούν μόλις βρεθούν στο περιβάλλον, και στην ανάγκη εξάλειψης της σκόπιμης εφαρμογής μικροπλαστικών σε διάφορα προϊόντα όπου υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις, καθώς και στην αντιμετώπιση της ακούσιας απελευθέρωσης μικροπλαστικών.
- την αναγνώριση της ανάγκης για διασφάλιση της κατάλληλης κυκλικής διαχείρισης και των συνολικών περιβαλλοντικών οφελών των βιοπροϊόντων και των βιοαποδομήσιμων πλαστικών, παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόνο ένα μικρό ποσοστό πλαστικών στην παγκόσμια αγορά.
- την κεντρική σημασία της χωριστής συλλογής πλαστικών αποβλήτων ως μέσου για να καταστεί βιώσιμη η περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης, και για να βελτιωθεί η συνολική διαχείριση των αποβλήτων σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων.
- την αναγνώριση ότι η κοινωνία (μέσω των φορολογουμένων) και το περιβάλλον δεν θα πρέπει να επιβαρύνονται με το εξωτερικό κόστος της διαχείρισης των πλαστικών αποβλήτων, της συλλογής απορριμμάτων και της ρύπανσης, και ότι θα πρέπει να εφαρμοστούν προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για να διασφαλιστεί ότι το κόστος αυτό βαρύνει όσους διαθέτουν πλαστικά ή προϊόντα που περιέχουν πλαστικά στην αγορά.
- την εφαρμογή της ιεράρχησης των αποβλήτων, με απόλυτη προτεραιότητα στη μεγαλύτερη χρήση, στην επαναχρησιμοποίηση και στην πρόληψη των αποβλήτων, με ιδιαίτερη έμφαση στα μέτρα μείωσης των αποβλήτων για βασικά προϊόντα και στην καταπολέμηση των απορριμμάτων, μεταξύ άλλων στο θαλάσσιο περιβάλλον.
- τη συμφωνία ότι οι μεταφορές πλαστικών αποβλήτων θα πρέπει να απαιτούν δεσμεύσεις ότι η χώρα/εγκατάσταση προορισμού είναι σε θέση να διαχειρίζεται, να επεξεργάζεται και να ανακυκλώνει τα απόβλητα σύμφωνα με υψηλά πρότυπα, δυνάμει της σύμβασης της Βασιλείας, κατά περίπτωση.

Οι στόχοι θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη: i) το δικαίωμα σε ένα καθαρό και υγιές περιβάλλον, όπως αναγνωρίζεται από το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, ii) τη διεθνή αλληλεγγύη, iii) την έγκαιρη ανταλλαγή δεδομένων, δεικτών, αξιολογήσεων και πληροφοριών σχετικά με προϊόντα και υλικά, iv) την επαρκή και εξορθολογισμένη εθνική/περιφερειακή και παγκόσμια παρακολούθηση της προόδου, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση, v) τη διευκόλυνση της έρευνας, των αξιολογήσεων και των γνώσεων και την παροχή της δυνατότητας στο κοινό να αξιοποιεί, να χρησιμοποιεί και να κατανοεί επαληθευμένες και έγκαιρες πληροφορίες, και vi) την ανάγκη αντιμετώπισης των στενών δεσμών μεταξύ της

υγείας των ανθρώπων, των ζώων και του περιβάλλοντος. Η αρχή της ισότητας θα πρέπει να διέπει τις εργασίες, μεταξύ άλλων, μέσω προσεγγίσεων που λαμβάνουν υπόψη την αναπηρία και τη διάσταση του φύλου.

5) Η συμφωνία για τα πλαστικά θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει διατάξεις που θα καθορίζουν:

- το θεσμικό πλαίσιο·
- κανόνες για μελλοντική θέσπιση κανόνων·
- την παρακολούθηση, τη δημόσια διάθεση δεδομένων, τους μηχανισμούς συμμόρφωσης και λογοδοσίας σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής: i) τις πρώτες ύλες για την παραγωγή πλαστικών· ii) την παραγωγή πλαστικών και πλαστικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού· iii) την κατανάλωση/χρήση πλαστικών προϊόντων· iv) τη διαχείριση αποβλήτων, τη ρύπανση από πλαστικά απορρίμματα και μικροπλαστικά·
- τις υποχρεώσεις και την ανάληψη ευθύνης ανά χώρα, καθώς και τις προσεγγίσεις «επιπέδου συνόλου διακυβέρνησης» / τις διατομεακές προσεγγίσεις που οδηγούν σε καλύτερη κινητοποίηση όλων των αρμοδιοτήτων και των πόρων, καθώς και συνοχή στην πρόληψη της ρύπανσης από πλαστικά, μείωση της παραγωγής πλαστικών αποβλήτων, μετάβαση στη βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή και αντιμετώπιση σε παγκόσμιο, περιφερειακό, εθνικό και κοινοτικό/τοπικό επίπεδο· και
- τη χρηματοδοτική στήριξη, την τεχνική βοήθεια και την ανάπτυξη ικανοτήτων με στόχο:
 - την αποτελεσματική εφαρμογή της συμφωνίας για τα πλαστικά και των σχετικών δεσμεύσεων, και
 - τη βελτίωση των εθνικών και περιφερειακών μηχανισμών για την πρόληψη της ρύπανσης από πλαστικά, την παρακολούθηση, τα δεδομένα, τους δείκτες, την υποβολή εκθέσεων, την επαλήθευση, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση (συμπεριλαμβανομένων των διυπηρεσιακών και διατομεακών μηχανισμών συντονισμού)·
 - τους κανόνες για την επεξεργασία των πλαστικών αποβλήτων μέσω της εφαρμογής μέτρων όπως τα προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, τα οποία επιβαρύνουν τους ρυπαίνοντες και όχι μόνο τους δημόσιους φορείς ή τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα,

οι οποίοι είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με τις ανωτέρω κατηγορίες διατάξεων ή με την αποτελεσματικότητα της συμφωνίας για τα πλαστικά υπό το πρίσμα των γενικών στόχων και αρχών της.

6) Η συμφωνία για τα πλαστικά θα πρέπει να έχει στόχο τη θέσπιση ουσιαστικών διατάξεων και δεσμεύσεων, ειδικότερα στους βασικούς τομείς που αναφέρονται ανωτέρω, χαράσσοντας ταυτόχρονα την πορεία για μελλοντικές διαπραγματεύσεις, μεταξύ άλλων, μέσω παραρτημάτων και/ή πρωτοκόλλων. Οι νομικά δεσμευτικές διατάξεις θα μπορούσαν να συμπληρωθούν από μη δεσμευτικές διατάξεις (όπως κατευθυντήριες γραμμές, πρότυπα και δηλώσεις).

7) Όλα τα κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών και οι περιφερειακοί (οικονομικοί) οργανισμοί ολοκλήρωσης στους οποίους τα κράτη μέλη τους έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητες για θέματα που σχετίζονται με τις διατάξεις της συμφωνίας θα πρέπει

να έχουν τη δυνατότητα να καταστούν συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας για τα πλαστικά ή οποιουδήποτε από τα πρωτόκολλά της. Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η μελλοντική συμφωνία για τα πλαστικά θα περιλαμβάνει κατάλληλες διατάξεις, σύμφωνα με εκείνες των πρόσφατων πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών, οι οποίες θα επιτρέπουν στην Ένωση να καταστεί συμβαλλόμενο μέρος της. Θα πρέπει επίσης να προβλεφθούν ειδικές ρυθμίσεις για τη συνεργασία με σχετικούς διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικούς ενδιαφερόμενους φορείς.

- 8) Θα πρέπει επίσης να εξεταστούν μεταβατικές περίοδοι για την εφαρμογή και τη σχετική στήριξη της εφαρμογής, με ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των χωρών χαμηλού και χαμηλότερου μέσου εισοδήματος.
- 9) Η Επιτροπή θα εκπροσωπήσει την Ένωση στη Διακυβερνητική Επιτροπή Διαπραγμάτευσης που είναι επιφορτισμένη με την κατάρτιση συμφωνίας για τα πλαστικά, όπως ορίζεται στο ψήφισμα 5/14 της UNEA, καθώς και σε κάθε προπαρασκευαστικό ή συναφές όργανο.
- 10) Η Επιτροπή θα πρέπει να προσπαθήσει να διασφαλίσει ότι η συμφωνία για τα πλαστικά συνάδει με τη σχετική νομοθεσία και τις πολιτικές της Ένωσης, καθώς και με τις δεσμεύσεις της Ένωσης στο πλαίσιο άλλων σχετικών πολυμερών συμφωνιών.
- 11) Η Επιτροπή θα πρέπει να διεξαγάγει διαπραγματεύσεις σύμφωνα με τη σχετική ισχύουσα νομοθεσία της Ένωσης.